

УДК 327 (063)

<http://doi.org/10.46869/2707-6776-2024-26-8>

Фесенко М.В.

<https://orcid.org/0000-0003-3728-1427>

РОЛЬ ІНІЦІАТИВИ «ОДИН ПОЯС, ОДИН ШЛЯХ» У ТРАНСФОРМАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ПОРЯДКУ

У статті досліджується проблема розвитку та реалізації ініціативи «Один пояс, один шлях» (ОПОШ), а також її вплив на трансформацію сучасного міжнародного порядку. Показано, що створена Китаєм у 2013 р. ініціатива під назвою «Економічний пояс Шовкового шляху та Морський шовковий шлях XXI ст.», а потім перейменована на ініціативу «Один пояс, один шлях» є одним із проєктів, які продовжать шлях динамічного розвитку, перетворюючи Китай у лідируючу державу у світовій економіці та політиці у відчутній перспективі. Безпрецедентний економічний прогрес за останні п'ятдесят років відображає динамізм керівництва Комуністичної партії Китаю (КПК), починаючи з Ден Сяопіна та Сі Цзіньпіна. Перетворення від аграрної економіки з низькими доходами до економіки, яка динамічно розвивається і заснована на стратегічному передбаченні.

Проведення третього форуму «Пояс та шлях» 17-18 жовтня 2023 р. у Пекіні відобразило інноваційний підхід до підтримки «великого стрибка вперед» Китаю. Сі Цзіньпін окреслив вісім основних кроків щодо сприяння конструктивному співробітництву, приділивши особливу увагу багатомірним мережам, відкритій економіці, практичному співробітництву, зеленому розвитку, науковим інноваціям, контактам між людьми, системам оцінки та багатосторонньому співробітництву.

Доведено, що ініціатива «ОПОШ» є насамперед відображенням стратегічного бачення Китаю щодо посилення свого впливу в різних частинах світу, особливо в Азії та Африці, шляхом надання допомоги у розвитку інфраструктури та індустріалізації. Глобальні інфраструктурні проєкти ініціативи «ОПОШ» є яскравим прикладом прихильності Китаю до м'якої сили та забезпечення інвестицій для реалізації своїх короткострокових та довгострокових інтересів.

Представлено, що протягом найближчих десятиліть людство може стати свідком зміни парадигми міжнародного порядку, зосередженого навколо ініціативи «Один пояс, один шлях» як фірмова зовнішня політика Китаю. Метою ініціативи «ОПОШ» є досягнення як економічного, так і політичного бачення. Оскільки Китай надає країнам регіону інвестиції в інфраструктуру та досвід розвитку інфраструктури, це допоможе країнам регіону розвиватись економічно або розділити економічне процвітання Китаю. Успіх та життєздатність ініціативи «ОПОШ» залежать від здатності Китаю продовжувати досягати успіху за допомогою своєї китайської моделі, її здатності захистити величезну кількість активів за кордоном та унікальних політичних переваг країн регіону. Перш ніж Китай опанує силу своїх власних ідей, економічні інтереси Китаю в регіоні неминуче будуть захищені і забезпечені його військовою силою, що зростає.

Ключові слова: ініціатива «Один пояс, один шлях» (ОПОШ), Китай, міжнародний порядок, міжнародні відносини, світова економіка, глобалізація, трансформація, інфраструктура, безпека.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. У березні 2013 р. президент Китаю Сі Цзіньпін проголосив промову в Астані, Казахстан,

ініціювавши стратегію «Економічного поясу Шовкового шляху». У листопаді 2013 р. президент Сі Цзіньпін проголосив ще одну промову в Джакарті, Індонезія, про запуск «Морського шовкового шляху XXI ст.». Обидві промови разом ознаменували народження великого стратегічного бачення п'ятого покоління китайського комуністичного керівництва. Це бачення прийнято називати ініціативою «Один Пояс, Один Шлях» (ОПОШ). На початку, коли президент Сі Цзіньпін оголосив про ініціативу «ОПОШ», це викликало багато спекуляцій у всьому світі, оскільки багато хто вважав ініціативу «ОПОШ» простим дипломатичним прийомом. Однак, необхідно враховувати той факт, що закордонне кредитування Китаю, яке вже перебуває на підйомі з середини 2000-х рр., зросло в геометричній прогресії під впливом цієї грандіозної ініціативи.

Китайська ініціатива «ОПОШ», названа найбільшою у світі інфраструктурною програмою, досі спрямовувала інвестиції в основному в енергетичні та транспортні мережі в Азії, Близькому Сході та Африці. З моменту свого запуску ініціатива «ОПОШ» суттєво змінилася з погляду масштабу, зацікавлених сторін та інвестиційних секторів та продовжує розвиватися, зокрема в умовах кризи «Covid-19». Однак досі не існує систематичного та всебічного аналізу того, як це може виглядати у середньостроковому майбутньому, хоча академічна література з ініціативи «ОПОШ» зростає. Нині основні сценарії показують, що можливий неоднаковий розвиток залежно від географічного охоплення ініціативи «ОПОШ», обсягів інвестицій та секторів, структури фінансування, а також орієнтації на стійкість. Постпандемічні напрями ініціативи «ОПОШ» можуть допомогти особам, які приймають рішення у бізнесі та політиці, підготувати свої заходи у відповідь і стратегії. Політологічний аналіз ініціативи «ОПОШ» також може стати основою для наукових дебатів щодо концептуалізації ініціативи «ОПОШ» та забезпечити якісну основу для майбутніх досліджень.

Нині ініціатива «ОПОШ» більше не обмежується інфраструктурою та міжнародним співробітництвом і більш орієнтована на концепцію безпеки, що заснована на альянсі Глобального Півдня. Даний альянс є одним з кількох механізмів, що поєднують Глобальний Південь з рештою учасників міжнародних відносин в межах нового міжнародного порядку, що формується. Окрім Ініціативи «ОПОШ», ця нова концепція включає співпрацю в галузі цифрового управління, а також академічні та культурні обміни. Однак, все вищезазначене не означає, що роль Китаю у створенні міжнародної інфраструктури зменшиться, а, швидше, більшою мірою визначатиметься політичною синергією.

Цілі та завдання дослідження. Метою статті є створення концептуальної основи для оцінки майбутніх наслідків ініціативи «ОПОШ» та її впливу на трансформацію міжнародного порядку. Однією з основних дослідницьких

завдань цієї статті є те, як ініціатива «ОПОШ» може розвиватися в майбутньому, враховуючи її економічний і політичний контекст.

Ступінь наукової розробки проблеми. Тематика дослідження через новизну і через відносно нещодавню появу ініціативи «ОПОШ» є недостатньо розробленою. Проте, варто зазначити, що наукова література з ініціативи «ОПОШ» з кожним роком значно збільшується – з окремим міждисциплінарним обсягом досліджень з цієї ініціативи, її цілей та наслідків. Констатується той факт, що дослідники вивчають динамічні зміни в розвитку ініціативи «ОПОШ» враховуючи чимало змін, які вона вже зазнала, особливо щодо розширення географічного охоплення, типу участі та спрямованості інвестицій.

Загалом, необхідно зазначити, що китайська ініціатива «ОПОШ» спрямована на поєднання Азії з Європою та Африкою по суші та морю. Її описують як найбільшу інфраструктурну програму в історії людства з обіцяними інвестиціями у розмірі понад 8000 млрд. дол. США, а також із охопленням половини населення світу. Багато дослідників розглядають трансконтинентальну ініціативу як «велику стратегію» Китаю, яка вплине на розвиток глобальної інфраструктури або навіть на міжнародний порядок, що формується. Серед цієї категорії вчених необхідно зазначити таких авторів, як Дж. Андорніно [1], А. Віг, Дж. Сільвер [2], М. Мілер [3], Дж. Харлі, С. Моріс, Дж. Портеланс, [4], В. Шулхов, Ст. Вурен, Дж. Кірхер [5], Й. Янг [6] тощо.

Нині доводиться констатувати, що досі існують лише обмежені та «розрізнені» дослідження про те, як може виглядати майбутнє ініціативи «ОПОШ», з ухилом на окремі аспекти, а не на ініціативу «ОПОШ» у цілісному вигляді. Жодна із статей не дає якісного опису того, як ініціатива «ОПОШ» може виглядати в середньостроковому майбутньому (близько 15 років), тобто концептуалізації майбутнього ініціативи «ОПОШ» у всьому її географічному та галузевому охопленні, а також у фінансовому та політичному масштабі.

Історичні передумови створення ініціативи «ОПОШ»

Нині світ переживає глибокі зміни у масштабах, небачених за сторіччя. Проблеми та виклики продовжують загрожувати прогресу людської цивілізації. У відповідь на зміну глобальної ситуації та очікування міжнародного співтовариства, а також враховуючи майбутнє та спільні інтереси людства, Китай запропонував ініціативу «ОПОШ». Прихильний до духу Шовкового шляху, великої спадщини людської цивілізації, ініціатива «ОПОШ» поєднує минуле, сьогодення та майбутнє.

Приблизно у 140 р. до н.е., за часів китайської династії Хань, Чжан Цянь, королівський емісар, здійснив подорож на Захід із Чан'яню (сучасний Сіань у провінції Шеньсі), відкривши сухопутний шлях, що пов'язує Схід та Захід. Через століття, в часи династій Тан, Сун і Юань, шовкові шляхи процвітали як по суші, так і по морю, полегшуючи торгівлю між Сходом і Заходом. На початку IV ст. Чжен Хе, знаменитий китайський мореплавець династії Мін,

здійснив сім подорожей західними морями, що сприяло розвитку торгівлі на морських шовкових шляхах [7].

Протягом тисячоліть древні шовкові шляхи служили основними артеріями взаємодії, охоплюючи долини Нілу, Тигра та Євфрату, Інду та Гангу, а також рік Жовта та Янцзи. Вони поєднали місця зародження єгипетської, вавилонської, індійської та китайської цивілізацій, землі віруючих буддизму, християнства та ісламу, будинки людей різних національностей та рас. Ці маршрути розширили зв'язки між країнами Євразійського континенту, сприяли обмінам та взаємному навчанню між східними та західними цивілізаціями, сприяли регіональному розвитку та процвітанню, а також сформували дух Шовкового шляху, що характеризується миром та співпрацею, відкритістю та інклюзивністю, взаємною навченістю.

Символізуючи зв'язок і співробітництво між Сходом і Заходом, тисячолітні шовкові шляхи продемонстрували, що, підтримуючи солідарність і взаємну довіру, рівність і взаємну вигоду, інклюзивність і взаємне навчання, а також взаємовигідне співробітництво, країни різних етнічних груп та вірувань можуть досягти успіху. Дух Шовкового шляху відповідає ідеалу «всіх держав, що об'єднуються в гармонії та світі», що давно підтримується китайською нацією, принципам дружби, добросусідства та «допомоги іншим у досягненні успіху, прагнучи власного успіху» і з покликом часу до миру, розвитку та взаємовигідного співробітництва [7].

Комуністична партія Китаю – велика політична партія з глобальним баченням, а Китай – велика країна, яка прагне мирного розвитку. Ініціатива «ОПОШ», яка просуває дух Шовкового шляху в нову епоху, «викликає приємні спогади про минуле і пробуджує в багатьох країнах ентузіазм щодо можливості встановлення зв'язків. Ініціатива «ОПОШ» віддає шану історії та намагається відтворити метушливі сцени невтомних посланців та бізнесменів по суші та незліченних кораблів, що заходять у порти на стародавніх шовкових шляхах. Він також прокладає шлях у майбутнє, черпаючи мудрість та силу з давніх шовкових маршрутів та духу Шовкового шляху. Освічені історією, Китай продовжує рухатися вперед та інтегрувати китайську мрію з мріями всього світу, щоб реалізувати прагнення всіх народів до обмінів між цивілізаціями, миру та спокою, спільного розвитку та кращого життя» [7].

Ініціатива «ОПОШ» як історичний міст між минулим та майбутнім

Історичний розвиток містить головний ключ до вирішення багатьох проблем людства, і в цьому контексті глобалізація дала потужний імпульс розвитку сучасної світової цивілізації. Понад 500 років тому, після того, як стародавні шовкові шляхи були перервані більш ніж на півстоліття, настала Епоха Великих географічних відкриттів, яка докорінно змінила перебіг розвитку людського суспільства. З настанням нового часу технологічні революції і розвиток продуктивних сил зробили економічну глобалізацію світовою тенденцією, що стрімко розвивається. Зокрема, з 1990-х рр. швидкий розвиток

економічної глобалізації значно полегшив торгівлю, інвестиції, потоки людей та технологічний прогрес, вносячи важливий внесок у прогрес людського суспільства.

Однак економічна глобалізація, в якій домінують кілька країн, не сприяла загальному розвитку, який приносить користь усім. Натомість глобалізація збільшила розрив у рівні добробуту між багатими і бідними, між розвиненими країнами, та країнами, що розвиваються, а також усередині розвинених країн. Багато країн, що розвиваються, не багато виграли від економічної глобалізації і навіть втратили здатність до незалежного розвитку, що ускладнило їм шлях модернізації. Деякі країни практикують односторонній підхід, протекціонізм та гегемонізм, перешкоджаючи економічній глобалізації та погрожуючи глобальною економічною рецесією.

Вкрай важливо вирішити такі глобальні проблеми, як повільне економічне зростання, недоліки в економічному управлінні та незбалансований економічний розвиток. Більше неприйнятно, щоб лише кілька країн домінували у світовому економічному розвитку, контролювали економічні правила та насолоджувалися лише результатами власного розвитку. Ініціатива «ОПОШ» націлена на розвиток не лише Китаю, а й світу загалом. Нині економічна глобалізація залишається незворотною тенденцією. Неможливо, щоб країни повернулися у стан ізоляції і з цієї точки зору економічна глобалізація має зазнати коректив як за формою, так і по суті. Глобалізацію необхідно зробити більш відкритою, інклюзивною, збалансованою та корисною для всіх.

Китай не тільки виграв від економічної глобалізації, але й зробив свій внесок. Будучи активним учасником економічної глобалізації, Китай досяг швидкого економічного зростання завдяки позитивній взаємодії з рештою світу і досліджував унікальний шлях до модернізації, розширюючи можливості інших країн для досягнення модернізації. Швидке економічне зростання Китаю та стійкий прогрес у реформах та відкритості стали потужною рушійною силою глобальної економічної стабільності та зростання, а також відкритої світової економіки.

Ініціатива «Пояс і шлях» відповідає порядку денному ООН у сфері сталого розвитку на період до 2030 р. за концепцією, заходами та цілями. Ініціатива «ОПОШ» спрямована на сприяння якіснішому розвитку за допомогою вищих стандартів відкритості та поділу можливостей розвитку Китаю з рештою світу. Ініціатива «ОПОШ» також є китайським вирішенням проблем глобального розвитку, метою якого є спільне просування модернізації в країнах-учасниках, зробити економічну глобалізацію динамічнішою, інклюзивнішою та стійкішою, а також забезпечити більш справедливий розподіл більшої кількості плодів між людьми у всьому світі. Будучи великою країною, що розвивається, «Китай виконує свої зобов'язання і пам'ятає про майбутнє, а також спільні інтереси людства. Тому Китай запропонував побудувати глобальну спільноту спільного майбутнього з метою створення відкритого, інклюзивного, чистого та

прекрасного світу, в якому панує міцний світ, загальна безпека та загальне процвітання, а також намітити світле майбутнє для людського розвитку» [8].

Виходячи з сказаного вище, основна мета ініціативи «ОПОШ» – допомогти побудувати глобальну спільноту спільного майбутнього. Будучи важливим суспільним благом для покращення глобального управління, ця ініціатива забезпечує платформу для втілення цієї ідеї у реальність. В ініціативі «ОПОШ» беруть участь країни з різних регіонів, на різних стадіях розвитку та з різною культурою. Ініціатива «ОПОШ» перевершує розбіжності у ідеологіях та соціальних системах. Це дозволяє різним країнам ділитися можливостями, реалізовувати загальний розвиток і процвітання, а також будувати спільноту спільних інтересів, відповідальності та долі, що характеризується взаємною політичною довірою, економічною інтеграцією та культурною інклюзивністю. «Будучи практичним засобом побудови глобальної спільноти спільного майбутнього, ініціатива «ОПОШ» створила нове розуміння та надихнула уяву всього світу, а також внесла нові ідеї та підходи до міжнародних обмінів. Це створить більш справедливу та рівноправну глобальну систему управління та сприятиме стабільному розвитку людства» [8].

Відповідно до Порядку денного ООН у сфері сталого розвитку на період до 2030 р., ініціатива «ОПОШ» сприяє скоординованому економічному, соціальному та екологічному розвитку. Основні цілі ініціативи «ОПОШ» – усунути корінні причини та перешкоди, що перешкоджають розвитку, та стимулювати самостійний розвиток країн-учасниць. Ініціатива «ОПОШ» прагне досягти міцного, інклюзивного та сталого економічного зростання, інтегруючи принципи сталого розвитку для реалізації та управління проектами. Дотримуючись міжнародної практики ініціатива «ОПОШ» працює над створенням довгострокової, стабільної, контрольованої за ризиком системи інвестицій та фінансування з інноваційними моделями та різноманітними каналами для створення стабільної, прозорої та високоякісної системи гарантій фінансування, що забезпечує комерційну та фінансову стійкість.

Ініціатива «ОПОШ» використовує підхід, орієнтований на людей, з ухилом на викорінення бідності, створення робочих місць та покращення добробуту людей, щоб гарантувати, що вигоди від співпраці дійдуть всім людям. Китай активно просуває невеликі, але ефективні проекти через іноземну допомогу, приносячи користь життям людей. Від Азії до Африки, від Латинської Америки до південної частини Тихого океану, будівництво автомобільних доріг та залізниць, шкіл, лікарень та сільськогосподарських об'єктів сприяє скороченню бідності та покращенню добробуту людей у країнах-учасницях.

Ініціатива «ОПОШ» відмовляється від менталітету Холодної війни, заснованого на ідеологічному суперництві та геополітичній конкуренції. Натомість він прокладає шлях до мирного розвитку та прагне запропонувати фундаментальний підхід до міцного світу та загальної безпеки. В рамках ініціативи «ОПОШ» країни поважають суверенітет, гідність, територіальну

цілісність одна одної, шлях розвитку, соціальну систему, основні інтереси та основні проблеми. Як ініціатор «ОПОШ» Китай пристрасно виступає за створення нової моделі міжнародних відносин, що характеризується взаємною повагою, рівністю, справедливістю та взаємовигідною співпрацею. Ініціатива «ОПОШ» віддана побудові партнерства, заснованого на діалозі та дружбі, що має сприяти новому баченню спільної, всеосяжної, заснованої на співпраці безпеці. Ці зусилля допомагають створити мирне та стабільне середовище розвитку [8].

Ініціатива «ОПОШ» прагне побудувати процвітаюче майбутнє, яке відрізняється від експлуаторського колоніалізму минулого, уникає примусових та односторонніх угод, відкидає модель залежності центр-периферія та відмовляється переносити кризу на інших чи експлуатувати сусідів у особистих інтересах. Натомість вона спрямована на досягнення взаємовигідних результатів та спільного розвитку та процвітання. У рамках ініціативи «ОПОШ» усі сторони приділятимуть пріоритетну увагу розвитку як спільної мети, використовуючи свої відповідні ресурси та потенційні переваги, запускаючи власні двигуни зростання, збільшуючи свій потенціал для незалежного розвитку та колективно створюючи більше можливостей та простору для розвитку. Ці спільні зусилля спрямовані на створення нових центрів та стимулів для глобального економічного зростання, стимулювання інклюзивного зростання та виведення глобального розвитку на новий збалансований, скоординований та інклюзивний етап [8].

Ініціатива «ОПОШ» спрямована на інноваційний розвиток, використовуючи можливості, що надаються цифровому, інтернет-технологічному та інтелектуальному розвитку. Ініціатива «ОПОШ» досліджує нові форми бізнесу, технології та моделі, шукає нові джерела зростання та інноваційні шляхи розвитку, щоб сприяти трансформаційним досягненням для всіх учасників. Учасники співпрацюють, щоб поєднати цифрову інфраструктуру, побудувати «Цифровий Шовковий шлях», зміцнити інноваційну співпрацю в передових галузях та сприяти глибокій інтеграції науки, технологій, промисловості та фінансів. Ці зусилля спрямовані на оптимізацію середовища для інновацій, збирання інноваційних ресурсів, розвиток регіональної екосистеми спільних інновацій та подолання цифрового розриву, надаючи потужного імпульсу загальному розвитку [8].

Сучасні та актуальні аспекти розвитку ініціативи «ОПОШ»

Китайська ініціатива «ОПОШ», яку нерідко називають «Новим шовковим шляхом», є одним із найамбіційніших світових інфраструктурних проєктів. Великий комплекс ініціатив у галузі розвитку та інвестицій, розпочатий у 2013 р. президентом Сі Цзіньпіном, спочатку був розроблений для того, щоб зв'язати Східну Азію та Європу через фізичну інфраструктуру. За десятиліття проєкт поширився на Африку, Океанію та Латинську Америку, значно розширивши економічний та політичний вплив Китаю. Відтак, створений у

2013 р. під назвою «Економічний пояс Шовкового шляху та Морський Шовковий шлях XXI ст.», а потім перейменований в «Ініціативу «Один пояс, один шлях», Китай, як і раніше, твердо впевнений, що Ініціатива «Один пояс, один шлях» є одним із проєктів, які прокладуть шлях до світової могутності Китаю, шлях до перетворення Китаю на безперечну світову економічну державу протягом найближчого часу. Безпрецедентний економічний прогрес за останні півстоліття відображає динамізм керівництва КПК, починаючи з Ден Сяопіна та Сі Цзіньпіна. Перетворення від аграрної економіки з низькими доходами до динамічної економіки, що ґрунтується на баченні та стратегічному передбаченні.

Офіційною метою ініціативи «ОПОШ» є покращення розвитку та «зв'язаності» у трьох сферах: 1. торгівля та інвестиції, при цьому транспортна інфраструктура є ключовим фактором; 2. зв'язок між людьми, який підтримувався розвитком відповідної інфраструктури (тобто інституційного партнерства для полегшення культурного обміну); 3. фінансове співробітництво, яке дозволило б фінансувати величезні інфраструктурні потреби, що виникають з ініціативи «ОПОШ».

З 2015 р. багато подій у Китаї змінили погляди людей, особливо західних вчених, на ініціативу «ОПОШ». Через торговельну війну між США та Китаєм, стримування США технологічного підйому Китаю та набагато войовничіший підхід Китаю до Заходу багато хто тепер розглядає ініціативу «ОПОШ» як спосіб для Китаю розширити свій вплив у іншому світі. Ключові цілі Китаю змінилися з того часу, як президент Сі прийшов до влади. Китай зробив США своїм головним суперником, відмовившись від відносин співпраці за попередніх китайських лідерів, таких як Цзян Цземін і Ху Цзіньтао.

США також перейменували свої відносини з Китаєм з відносин взаємодії та співробітництва на відносини конкуренції та суперництва. Погіршення відносин між Китаєм та США завдає шкоди ініціативі «ОПОШ» у всьому світі. Його, як і раніше, позитивно сприймають у Центральній Азії та країнах Африки на південь від Сахари, навіть, незважаючи на те, що в перших його репутація швидко погіршилася. Сприйняття ініціативі «ОПОШ» у Європі та Північній Америці із самого початку викликало сумніви і відтоді лише погіршилося. Погіршення іміджу ініціативи «ОПОШ», можливо, змусило китайський уряд засумніватися у здійсненні такого грандіозного плану, що, швидше за все, пояснює недавнє зрушення у напрямі політики Китаю.

З 2021 р. у виступах президента Сі почали просочуватися нові ідеї, такі як «Спільнота єдиної долі людства», «Ініціатива глобального розвитку» та «Ініціатива глобальної безпеки». Ініціатива «Спільнота з єдиним майбутнім для людства» була популяризована президентом Сі Цзіньпіном на Всесвітньому економічному форумі в Давосі у 2017 р. і включена до кількох резолюцій Генеральної Асамблеї ООН після 72-ї сесії. Це всеосяжна парасолька для міжнародних відносин Китаю з сильним ухилом на взаємовигідні результати та

багатополярний світовий порядок. «Ініціатива глобального розвитку» була представлена Сі Цзіньпіном на Генеральній Асамблеї ООН у 2021 р. як ініціатива Китаю щодо просування порядку денного ООН «Мета сталого розвитку до 2030 р.». Нарешті, у квітні 2022 р. було представлено «Ініціативу глобальної безпеки», в якій основна увага приділялася державному суверенітету [9].

У цьому контексті необхідно зазначити, що вищезгадані концепції часто з'являються в китайських ЗМІ. У результаті деякі коментатори на Заході говорять про те, що ініціатива «ОПОШ» не дієздатна, але це неправда. Президент Сі продовжує багато говорити про ініціативу «ОПОШ», і схоже, що китайський уряд використовує інші ініціативи для доповнення існуючої структури ініціативи «ОПОШ», а не для її заміни. Більше того, «Ініціатива глобального розвитку» та «Ініціатива глобальної безпеки» вбудовані у багатосторонній дискурс, який чудово перегукується з дискурсом розвитку ООН. Китай перетворює ініціативу «ОПОШ» на засіб взаємодії з ООН. Ініціатива «ОПОШ» перетворилася з виключно економічної стратегії на стратегію з набагато ширшим політичним охопленням та орієнтованою на безпеку [9].

Китай більш ніж будь-коли готовий використати свій економічний розмір для досягнення політичних альянсів та альянсів у сфері безпеки. Це буде мати важливе значення для реакції ЄС на постійно зростаючу взаємодію Китаю зі світом, що розвивається, а саме в контексті стратегії ЄС «Глобальні ворота». В цілому, стратегія ЄС «Глобальні ворота» є економічними проектом за своєю природою, що спрямований на економічний розвиток [9].

Проведення третього форуму «ОПОШ» 17-18 жовтня 2023 р. в Пекіні відобразило інноваційний підхід до підтримки «великого стрибка вперед Китаю». Сі Цзіньпін позначив вісім основних кроків щодо сприяння конструктивному співробітництву, приділивши особливу увагу багатомісним мережам, відкритій економіці, практичному співробітництву, зеленому розвитку, науковим інноваціям, контактам між людьми, системам оцінки та багатосторонньому співробітництву.

Виявивши наполегливість та інтелект, а також терпіння та планування, Китай не поспішає доводити ініціативу «ОПОШ» до логічного завершення та впевнений, що такий життєво важливий проект століття пройде успішно. По суті, як зауважив Ф. Чанг, старший науковий співробітник Інституту досліджень зовнішньої політики, у своєму аналізі під назвою «Китайська ініціатива «Один пояс, один шлях: політика над економікою»: «загалом Пекін уже давно стурбований оточенням Вашингтона. Частково ініціатива «Пояс і шлях» мала гарантувати, що Америка не зможе ізолювати Китай. У зв'язку з цим Пекін завжди розглядав цю ініціативу як спосіб заручитися політичною підтримкою та створити нові сфери впливу» [17].

Щодо вищезазначеного ініціатива «ОПОШ» досягла певного успіху. Китай зробив ставку на свої інвестиції у розвиток ініціативи «ОПОШ» для досягнення політичного впливу в різних частинах світу, ООН і навіть серед американських союзників в Європі. Звичайно, Китай ефективно використав ініціативу «ОПОШ», щоб переконати декілька країн відмовитися від дипломатичного визнання Тайваню (наприклад, Панаму у 2017 р., Домініканську Республіку у 2018 р., Соломонові Острови у 2019 р., Кірибаті у 2020 р., Нікарагуа у 2022 р. та Гондурас у 2023 р.). Допомога країнам, що розвиваються, в індустріалізації може ще більше підвищити політичний капітал Китаю». Ще треба побачити, як і якою мірою Китай зможе дотримуватися принципів нейтралітету і невтручання у внутрішні справи інших країн і якою мірою він витримає американську політику «стримування» [17].

Нині також констатується, що у ініціативи «ОПОШ» є також чимало критиків. Для деяких країн, які беруть на себе великі борги для фінансування модернізації інфраструктури, фінансові кошти ініціативи «ОПОШ» розглядаються як потенційно «отруєна чаша». Китай розглядає проекти ініціативи «ОПОШ» як комерційне підприємство з кредитами, близькими до ринкової процентної ставки, які, як очікується, будуть повністю погашені. Деякі інвестиції «ОПОШ» включали непрозорі процедури торгів і вимагали використання китайських фірм. В результаті підрядники завищують витрати, що призводить до скасування проектів та «політичної реакції». Стурбованість США та Індії з приводу ініціативи «ОПОШ» не нова, і обидві вони намагаються надати країнам, що розвиваються, альтернативний інвестиційний проект [10].

Навіть якщо країни Азії та Африки є бенефіціарами ініціативи «ОПОШ» з точки зору модернізації інфраструктури та промислового розвитку, критики стверджують, що весь проект спрямований на те, щоб загнати отримувачів китайських інвестицій у пастки. Участь 130 країн у форумі ініціативи «ОПОШ», що завершився 18 жовтня 2023 р., відображає динамічний характер цього проекту. Чи зможе ініціатива «ОПОШ» допомогти позитивно змінити існуючий міжнародний порядок і зруйнувати монополію переваги США у світових справах, залежить від п'яти складових: «авторитет, потенціал, послідовність можливостей та ясність» [10].

Зосередження уваги на ініціативі «ОПОШ», безперечно, принесе Китаю великі дивіденди та перевірить його лідерські якості. Навіть якщо країни Азії та Африки є бенефіціарами ініціативи «ОПОШ» з точки зору модернізації інфраструктури та промислового розвитку, критики стверджують, що весь проект спрямований на те, щоб загнати отримувачів китайських інвестицій у пастки. До прикладів Шрі-Ланки, Танзанії, Киргизстану та Пакистану необхідно поставитися серйозно, оскільки всі чотири країни наразі мають борги у мільярди доларів і їм буде важко погасити позикові гроші. Сполучені Штати разом з Індією, Австралією, Великою Британією та Японією працюють понаднормово, щоб протистояти ініціативі «ОПОШ», і називають це проектом,

який затягне країни-отримувачі до боргових пасток. Тим не менш, мета ініціативи «ОПОШ» також полягає в тому, щоб розвіяти негативні та ворожі погляди на такий життєво важливий проект, який, на думку Пекіна, змінить правила гри і витягне багато країн, що розвиваються, з «лещат бідності та відсталості» [10].

Головний лідер Китаю Сі Цзіньпін використав зустріч з ініціативи «ОПОШ» лідерів країн, що переважно розвиваються, у жовтні 2023 р. у Пекіні, щоб продемонструвати свої амбіції щодо зміни глобального порядку і представити свою країну як альтернативу керівництву США.

На конференції практично не були присутні країни Європейського Союзу. Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан, був єдиним лідером ЄС, який був присутній на заході. Натомість було представлено майже 150 країн, що розвиваються. Китай виділив близько 1 трлн. дол. США у рамках ініціативи «ОПОШ», переважно у вигляді кредитів, на будівництво електростанцій, морських портів та іншої інфраструктури в Азії, Африці та Латинській Америці, але деякі країни вважають свої боргові зобов'язання обтяжливими [11].

В цілому Китай намагається проводити політику невтручання у внутрішні справи інших країн. Китай зазвичай діє обережно, коли справа доходить до конфліктів в інших країнах, часто роблячи вибір на користь нейтралітету та заспокійливих заяв про підтримку миру. Ця стратегія забезпечує Китаю більшу гнучкість, обмежуючи його супротивників. Це також дозволяє Китаю відхиляти критику щодо його внутрішньої політики, такої як придушення свобод у Гонконгу та порушення прав людини у регіонах Тибету та Сіньцзяну. Позиція Китаю добре працюватиме в мусульманському світі, де в минулому він стикався з деякою критикою у зв'язку з поведінкою з уйгурами-мусульманами в Сіньцзяні. Історично Китай підтримував тісніші зв'язки з палестинцями. Він визнав палестинську державу у 1988 р., за чотири роки до встановлення дипломатичних відносин із Ізраїлем. Підтримка Китаєм справи палестинців походить від часів Мао Цзедуна, який бачив споріднення у боротьбі з державами, підтримуваними Заходом [11].

Таким чином, незважаючи на те, що аргумент «синдрому залежності», як і раніше, висувається критиками для дискредитації ініціативи «Один пояс, один шлях», з будь-якої точки зору, ініціативу «ОПОШ» можна розглядати як проект XXI ст., який буде мати далекосяжні наслідки з погляду взаємопов'язаності, просування торгівлі та модернізації інфраструктури по всій Азії. Досі Китаю вдалося підтримувати ініціативу ОПОШ і вивести його на новий рівень. Проте Китай також усвідомлює той факт, що деяким країнам, де було запущено ініціативу «ОПОШ», не вистачало необхідного професіоналізму та хорошої трудової етики для реалізації проектів. Це стане випробуванням для Пекіна та тих, хто бере участь у проектах ініціативи «Пояс і шлях» щодо використання можливостей для розвитку торгівлі, економіки та інфраструктури. Аналогічно,

позитивна трансформація світового порядку на користь інтересів Китаю є однією з цілей ініціативи «ОПОШ».

Наслідки реалізації ініціативи «ОПОШ» для міжнародного порядку, що змінюється

Ця конкуренція за серце Євразії є структурною передачею влади між політичними силами сухопутних авторитарних держав і демократичними державами морського базування. В основі цього геополітичного суперництва лежить геоекономічна конкуренція за ефективність глобальної торгівлі та інвестицій через сухопутні та морські шляхи. Коли економічні та торговельні реалії змінюються, змінюється і геополітична реальність світу.

У політичних дискусіях, у наукових колах часто посилаємося на глобальний порядок, очолюваний США, і на прагнення Китаю створити глобальний порядок, орієнтований на Китай. Наслідки для майбутнього глобального порядку йдуть глибше ніж просто семантика. Західне розуміння глобального порядку є лінійним, і глобальний гегемон очолює його зверху. Друга за величиною держава в лінійному порядку за своєю суттю становить загрозу гегемону. Таким чином, ця «пастка Фукідіда» стає вірогідною подією, оскільки «честолюбний претендент продовжує зростати». Решта великих держав у цьому порядку також збудовані в лінійну ієрархію. Вони за своєю суттю конкурують одна з одною, але також співпрацюють, щоб підтримувати цілісність систем та початкових політико-філософських засад, з яких складається цей лінійний світовий порядок. У цьому лінійному глобальному порядку основні внутрішні цінності національних держав залишаються однорідними для всіх країн-членів. Конкуренція визначає відносні позиції національних держав, але не кидає виклик однорідності загальних прагнень Заходу [16].

Висунута Китаєм ідея спільноти спільної долі, якби вона здійснилася, стала б відродженням стародавнього поняття «Все під небом». Це сферичний глобальний порядок, у центрі якого є Китай. На відміну від лінійного західного порядку, китайський погляд на глобальний порядок передбачає наявність центру та периферійних країн у сферичній формації. У цьому сферичному глобальному порядку політична та ціннісна однорідність не потрібна. На відміну від лінійного порядку, де кожна нація має потенціал стати наступним гегемоном, у сферичному порядку достатньо однієї нації, щоб стати центром, і вважається, що жодна інша нація не має характеристик і якостей, щоб замінити центр.

У сферичному світовому порядку немає другого центру, як немає суперника цьому центру; тому передумови для «пастки Фукідіда» у цьому порядку немає. Роль центральної нації полягає не в тому, щоб керувати, а в тому, щоби стабілізувати порядок. Центр не прагне формувати союзників та друзів, а стримувати чужинців та ворогів серед периферійних народів. Усі периферійні держави розглядаються без ідеологічної упередженості. Центр залишається самотньою силою, що вимагає свого найвищого статусу національної держави

та поваги з боку всіх периферійних країн. Цей сферичний глобальний порядок знижує конкуренцію за владу, що виникає в гонитві за гегемонією, вбудованою в лінійний глобальний порядок. Це створює зовсім нове розуміння структури та механізмів глобальної інституційної структури, що ґрунтується на політичній неоднорідності. У найближчі три десятиліття лінійному глобальному порядку, очолюваному США, і сферичному глобальному порядку, проголошеному Китаєм, доведеться знайти спосіб поєднатися один з одним, оскільки майбутній глобальний порядок трансформується у свою нову форму [16].

Китай схильний дотримуватися більш серйозних ідеалів, ніж домінування жорсткої сили. «Рах-Амерікана» є живим прикладом втілення глобального, світового порядку, що забезпечується поєднанням жорсткої та м'якої сили гегемона. Як йшлося раніше, однією з фундаментальних передумов історичного розвитку «Піднебесної» було визнання культурної переваги Китаю чи його «м'якої сили». Це однаково стосується і сучасної китайської концепції глобального порядку. Китай ще не сформулював м'яку силу в галузі ідей, набір цінностей, який досить надихає, щоб решта світу могла його наслідувати. Перш ніж Китай визначить свої ідеї, за допомогою яких він сподівається реалізувати свою м'яку силу, він продовжить використовувати свою жорстку економічну міць для розширення свого регіонального економічного та геополітичного впливу та створення практичних глобальних інституційних рамок для просування свого багатостороннього порядку денного. Переважна більшість політичного та економічного антилібералізму в регіоні забезпечує ідеальні умови для поширення унікальної політико-економічної моделі Китаю та успіху його геополітичних пошуків. Передбачається, що ініціатива «ОПОШ» стане для Китаю універсальним засобом досягнення кінцевої зовнішньополітичної мети, яка полягає у створенні китайської версії світового порядку, заснованого на поєднанні жорсткої економічної та військової сили Китаю та ідей «м'якої сили», аж до середини XXI ст. [16].

Досвід останніх років довів, що співпраця в рамках ініціативи «ОПОШ» відповідає вимогам часу та приносить користь народам країн-учасниць, оскільки відкриває шлях до модернізації та дає «надії на світле майбутнє». В даний час світ знаходиться в періоді турбулентності та трансформації. «Суперництво та конкуренція між великими державами загострюються; геополітична ситуація залишається напруженою; відновлення світової економіки ще не з'явилося на горизонті; менталітет «холодної війни» та «нульової суми» відроджується; унілатералізм, протекціонізм і гегемонізм поширюються; популізм також помітно відроджується. Новий виток технологічної революції та промислової трансформації призвів до ще більш жорсткої конкуренції; дефіцит миру, розвитку, безпеки та управління зростає; передбачувані та непередбачені ризики швидко зростають у всьому світі. Все це є безпрецедентним викликом людству» [8].

У довгостроковій перспективі тенденції до багатополярності та економічної глобалізації, тенденції до миру, розвитку, співробітництва та взаємовигідних результатів, а також прагнення народів усіх країн до кращого життя залишаться незмінними. Те саме буде з імпульсом підйому країн, що розвиваються в цілому, а також статусом і відповідальністю Китаю як найбільшої країни, що розвивається у світі. Ініціатива «ОПОШ» стикається з деякими труднощами та проблемами; проте її майбутнє є багатообіцяючим, доки всі країни зможуть справлятися з погрозами, вирішувати проблеми та розвивати співпрацю, враховуючи як свої власні довгострокові інтереси, так і спільні інтереси людства [8].

Висновки

Ініціатива «ОПОШ» дала нове життя історії культурних обмінів, що налічує понад два тисячоліття, та надихнула понад 150 країн на прагнення реалізувати нові мрії. За одинадцять років, що минули з моменту початку реалізації ініціативи «ОПОШ», співпраця в рамках проекту дозволила реалізувати ґрунтовні зміни і стала важливою віхою в історії людства. Ініціатива «ОПОШ» є довгостроковим, транснаціональним та системним глобальним проектом XXI ст., яка демонструє креативність та життєздатність, стає більш відкритою, інклюзивною та створює нові можливості як для Китаю, так і для решти світу.

Передбачається, що у майбутньому ініціатива «ОПОШ» зіткнеться із новими труднощами. Але поки що всі залучені сторони об'єднують свої сили, консолідують зусилля для подолання низки проблем, роблять спільний внесок для отримання спільних вигод та виходу на якісно новий рівень розвитку. Китай готовий працювати з іншими країнами для більш тісної та плідної співпраці в рамках ініціативи «ОПОШ», реалізації «Глобальної ініціативи розвитку», «Глобальної ініціативи безпеки» та «Глобальної цивілізаційної ініціативи».

Незважаючи на критику ініціативи «Один пояс, один шлях», з будь-якої точки зору, ініціативу «ОПОШ» можна розглядати як проект XXI ст., який матиме далекосяжні наслідки з погляду взаємопов'язаності, просування торгівлі та модернізації інфраструктури по всій Азії. Досі Китаю вдалося підтримувати ініціативу «ОПОШ» та вивести її на новий рівень. Проте Китай також усвідомлює той факт, що деяким країнам, де було запущено ініціативу «ОПОШ», не вистачало необхідного професіоналізму та певної трудової етики для реалізації проектів. Це стане випробуванням для Пекіна та тих, хто бере участь у проектах ініціативи «ОПОШ», щодо використання можливостей для розвитку торгівлі, економіки та інфраструктури. Аналогічно, позитивна трансформація міжнародного порядку на користь інтересів Китаю є однією з цілей ініціативи «ОПОШ».

У найближчі десятиліття людство може стати свідком зміни парадигми міжнародного порядку, зосередженої навколо ініціативи «Один пояс – один шлях» у якості «фірмової» зовнішньої політики Китаю. Метою ініціативи

«ОПОШ» є досягнення як економічного, так і політичного бачення. Оскільки Китай надає країнам регіону інвестиції в інфраструктуру та досвід розвитку інфраструктури, що допоможе країнам регіону розвиватись економічно чи розділити економічне процвітання Китаю. Оскільки ці країни розвиваються економічно, через унікальний політичний профіль регіону, в якому переважають демократії, квазідемократії та автократії, що не відбулися, ці країни не будуть демонструвати значної тенденції схилитися до повної ліберальної демократії. Той факт, що вони не потраплять до західного табору у міру свого економічного розвитку, дає Китаю можливість реалізувати свою другу концепцію ініціативи «ОПОШ», сформувати спільноту спільної долі з країнами регіону. Спільна доля, яку стверджує Китай, буде заснована на злитті стародавньої китайської філософії та її сучасної політичної ідеології. Спільна доля складатиметься з таких елементів, як авторитаризм, націоналізм та правління на основі громадянської покори.

Успіх та життєздатність ініціативи «ОПОШ» залежать від здатності Китаю продовжувати досягати успіху за допомогою своєї китайської моделі, його здатності захистити величезну кількість активів за кордоном та унікальні політичні переваги країн регіону. Перш ніж Китай опанує силу своїх власних ідей, економічні інтереси Китаю в регіоні неминуче будуть захищені і забезпечені його військовою потужністю, що зростає. У Китаю практично не залишилося інших засобів для забезпечення своїх регіональних економічних інтересів за межами своїх кордонів, крім активного використання засобів безпеки, оскільки одержувачами китайських інфраструктурних інвестицій є чимало неліберальних та непередбачуваних режимів, яким не вистачає прозорості та правових гарантій. Реалізація ініціативи «ОПОШ» в найближчі десятиліття стане найбільш значущим завданням зовнішньої політики Китаю в найбільш стратегічних регіонах з метою встановлення його глобальної могутності.

Список використаних джерел та літератури

1. Andornino G.B. The Belt and Road Initiative in China's Emerging Grand Strategy of Connective Leadership. *China & World Economy*. 2017. Volume 25. Issue 5. P. 4-22. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/cwe.12211>
2. Wiig V, Silver J. Turbulent presents, precarious futures: urbanization and the deployment of global infrastructure. *Regional Studies*. 2019. Volume 53. Issue 6. P. 912-923. URL: <https://www.doi.org/10.1080/00343404.2019.1566703>
3. Miller M.C. The role of beliefs in identifying rising powers. *Chinese Journal of International Politics*. 2016. Volume 9. Issue 2. P. 211-238. URL: <https://www.doi.org/10.1093/cjip/pow006>
4. Hurley J., Morris S., Portelance G. Examining the debt implications of the Belt and Road Initiative from a policy perspective. *Journal of Infrastructure, Policy and Developmen*. 2019. Vol 3. Issue 1. P. 139-175. URL: <https://systems.enpress-publisher.com/index.php/jjipd/article/view/1123/871>

5. Schulhof V., Vuuren V, Kirchherr J. The Belt and Road Initiative (BRI): What Will it Look Like in the Future? *Technological Forecasting and Social Chang.* 2022. Volume 175. February. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S004016252100740X>
6. Wang Y. Offensive for defensive: the belt and road initiative and China's new grand strategy. *Pacific Review.* 2016. Volume 29. Issue 3. P. 455-463.
7. Full text of President Xi's speech at opening of Belt and Road forum. *Work Together to Build the Silk Road Economic Belt and The 21st Century Maritime Silk Road.* 14 May 2017. URL: https://www.mfa.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/201705/t20170527_678618.html
8. The Belt and Road Initiative: A Key Pillar of the Global Community of Shared Future The State Council Information Office of the People's Republic of China. *The Third Belt and Road Forum for International cooperation.* October 2023. URL: <http://www.beltandroadforum.org/english/n101/2023/1010/c124-895.html>
9. Garcia-Herrero A. The Belt and Road Initiative transformation makes it a more – not less- useful tool for China. *Brugel.* 15 March 2023. URL: <https://www.bruegel.org/newsletter/belt-and-road-initiative-transformation-makes-it-more-not-less-useful-tool-china>
10. Ahmar M. Will The Belt And Road Initiative Transform The World Order? *Friday Times.* 19 October 2023. URL: <https://thefridaytimes.com/19-Oct-2023/will-the-belt-and-road-initiative-transform-the-world-order>
11. Pierson D., Kurmanaev A., May T. With Putin by His Side, Xi Outlines His Vision of a New World Order. *The New York Times.* 18 October 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/10/18/world/asia/putin-xi-china-russia.html>
12. Kissinger H. Henry Kissinger and Graham Allison on the U.S., China, and the Thucydides's Trap at the Harvard Club of New York City. *Dialogue with Graham Allison.* 2017. Harvard Club of New York. 11 July. URL: <https://www.belfercenter.org/thucydides-trap/book/book-events/kissinger-destined-war>
13. Mackinder H.J. The Geographical Pivot of History. *The Geographical Journal.* 2004. Vol. 170, No. 4. Decmber. P. 298-321.
14. Xi. J. Speech at 4th Conference on Interaction and Confidence-Building Measures in Asia Summit. 20-24 May 2014. URL: http://www.china.org.cn/world/node_7206254.htm
15. Megoran N. Sharapova S. Central Asia in International Relations: The Legacies of Halford Mackinder. *Intelligence and National Security.* 2015. Volume 30, Issue 4. P. 570-573. URL: 10.1080/02684527.2013.875372
16. Shirley Yu. The Belt and Road Initiative: Modernity, Geopolitics and the Developing Global Order. *Asian Affairs.* 20 May 2019. URL: 10.1080/03068374.2019.1602389
17. Felix K. Chang. China's Belt and Road Initiative: Politics Over Economics. *Foreign Policy Research Institute.* 19 September 2023. URL: <https://www.fpri.org/article/2023/09/chinas-belt-and-road-initiative-politics-over-economics/>

References

1. Andornino, G.B. (2017). The Belt and Road Initiative in China's Emerging Grand Strategy of Connective Leadership. *China & World Economy.* Volume 25, Issue 5. P. 4-22. [Online]. Available from: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/cwe.12211> [In English].
2. Wiig, V, Silver, J. Turbulent presents, precarious futures: urbanization and the deployment of global infrastructure. *Regional Studies.* Volume 53, Issue 6, 2019. P. 912-923. [Online]. Available from: <https://www.doi.org/10.1080/00343404.2019.1566703> [In English].
3. Miller, M.C. (2016). The role of beliefs in identifying rising powers. *Chinese Journal of International Politics.* Volume 9, Issue 2. P. 211-238. [Online]. Available from: <https://www.doi.org/10.1093/cjip/pow006> [In English].
4. Hurley, J., Morris, S., Portelance, G. (2017). Examining the debt implications of the Belt and Road Initiative from a policy perspective. *Journal of Infrastructure, Policy and Developmen.*

- Vol 3, Issue 1. P. 139-175. [Online]. Available from: <https://systems.enpress-publisher.com/index.php/jipd/article/view/1123/871> [In English].
5. Schulhof, V., Vuuren, V, Kirchherr, J. (2022). The Belt and Road Initiative (BRI): What Will it Look Like in the Future? *Technological Forecasting and Social Chang.* Volume 175, February. [Online]. Available from: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S004016252100740X> [In English].
 6. Wang, Y. (2016). Offensive for defensive: the belt and road initiative and China's new grand strategy. *Pacific Review.* Volume 29, Issue 3. P. 455-463. [In English].
 7. Full text of President Xi's speech at opening of Belt and Road forum. (2017). *Work Together to Build the Silk Road Economic Belt and The 21st Century Maritime Silk Road.* 14 May. [Online]. Available from: https://www.mfa.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/201705/t20170527_678618.html [In English].
 8. The Belt and Road Initiative: A Key Pillar of the Global Community of Shared Future The State Council Information Office of the People's Republic of China. (2023). *The Third Belt and Road Forum for International cooperation.* October. [Online]. Available from: <http://www.beltandroadforum.org/english/n101/2023/1010/c124-895.html> [In English].
 9. García-Herrero, A. (2023). The Belt and Road Initiative transformation makes it a more – not less- useful tool for China. *Bruegel.* 15 March. [Online]. Available from: <https://www.bruegel.org/newsletter/belt-and-road-initiative-transformation-makes-it-more-not-less-useful-tool-china> [In English].
 10. Ahmar, M. Will The Belt And Road Initiative Transform The World Order? (2023). *Friday Times.* October 19. [Online]. Available from: <https://thefridaytimes.com/19-Oct-2023/will-the-belt-and-road-initiative-transform-the-world-order> [In English].
 11. Pierson, D., Kurmanaev, A., May, T. (2023). With Putin by His Side, Xi Outlines His Vision of a New World Order. *The New York Times.* October 18. [Online]. Available from: <https://www.nytimes.com/2023/10/18/world/asia/putin-xi-china-russia.html> [In English].
 12. Kissinger, H. (2017). Henry Kissinger and Graham Allison on the U.S., China, and the Thucydides's Trap at the Harvard Club of New York City. *Dialogue with Graham Allison.* Harvard Club of New York, July 11. [Online]. Available from: <https://www.belfercenter.org/thucydides-trap/book/book-events/kissinger-destined-war> [In English].
 13. Mackinder, H.J. (2004). The Geographical Pivot of History. *The Geographical Journal* Vol. 170, No. 4. Decmber. P. 298-321. [In English].
 14. Xi, J. (2014). Speech at 4th Conference on Interaction and Confidence-Building Measures in Asia Summit. May 20-24. [Online]. Available from: http://www.china.org.cn/world/node_7206254.htm [In English].
 15. Megoran, N. Sharapova, S. (2015). Central Asia in International Relations: The Legacies of Halford Mackinder. *Intelligence and National Security.* Volume 30, Issue 4. P. 570-573. [Online]. Available from: 10.1080/02684527.2013.875372 [In English].
 16. Shirley, Yu. (2019). The Belt and Road Initiative: Modernity, Geopolitics and the Developing Global Order. *Asian Affairs.* 20 May. [Online]. Available from: 10.1080/03068374.2019.1602389 [In English].
 17. Felix, K. Chang. China's Belt and Road Initiative: Politics Over Economics. *Foreign Policy Research Institute.* 19 September 2023. [Online]. Available from: <https://www.fpri.org/article/2023/09/chinas-belt-and-road-initiative-politics-over-economics/> [In English].

Fesenko M. The Role of the “One Belt, One Road” Initiative in the Transformation of the World Order.

The article examines the problem of the development and implementation of “the One Belt, One Road” Initiative (OBOR), as well as its impact on the transformation of the contemporary international order. It is shown that the initiative created by China in 2013 called “the Silk Road Economic Belt” and “the Maritime Silk Road” of the XXI Century, and then renamed “the One Belt, One Road” Initiative, is one of the projects that will continue the path of dynamic development, turning China into a leading power in the world economy and politics in a tangible way perspective. The unprecedented economic progress over the past fifty years reflects the dynamism of the CPC leadership, starting with Deng Xiaoping and Xi Jinping. The transformation from a low-income agricultural economy to an economy that is dynamically developing and based on strategic foresight.

The holding of “the third Belt and Road Forum” on October 17-18, 2023 in Beijing reflected an innovative approach to maintaining China’s “great leap forward”. Xi Jinping outlined eight main steps to promote constructive cooperation, focusing on multidimensional networks, open economy, practical cooperation, green development, scientific innovation, people-to-people contacts, assessment systems and multilateral cooperation.

It has been proven that the “OBOR” initiative is, first of all, a reflection of China’s strategic vision to strengthen its influence in various parts of the world, especially in Asia and Africa, by providing assistance in infrastructure development and industrialization. The global infrastructure projects of the “OBOR” initiative are a prime example of China’s commitment to soft power and securing its investments to realize its short- and long-term interests.

It is shown that in the coming decades, humanity may witness a paradigm shift in the world order, centered around the “One Belt, One Road” initiative as China’s signature foreign policy. The goal of the “One Belt, One Road” initiative is to achieve both an economic and a political vision. As China provides infrastructure investments and infrastructure development experience to the countries of the region, it will help the countries of the region to develop economically or share China’s economic prosperity. The success and viability of the “OBOR” initiative depends on China’s ability to continue to succeed through its Chinese model, its ability to protect a huge number of assets abroad, and the unique political preferences of countries in the region. Before China can master the power of its own ideas, China’s economic interests in the region will inevitably be protected and secured by its growing military might.

Keywords: One Belt, One Road Initiative (OBOR), China, international order, international relations, world economy, globalization, transformation, infrastructure, security.